

2. Белоліпецький В. Основаиия и смысловые контуры неэкономики / В. Белоліпецький // Экономическая теория на пороге XXI века – 5 : Неэкономика. – М., 2001. – С. 315.

3. Доклад о человеческом развитии 2011. Устойчивое развитие и равенство возможностей: лучшее будущее для всех. / Пер с англ.; ПРООН. – М., Издательство «Весь мир», 2011. – 188 с.

Дем'ячук Ю.І.

аспірант

Львівської комерційної академії

Науковий керівник: Шевчук В.О.

професор кафедри міжнародних економічних відносин

Львівської комерційної академії

м. Львів, Україна

ПРИВАТНІ ТРАНСФЕРТИ ЯК СКЛАДОВА МІЖНАРОДНОГО РИНКУ КАПІТАЛУ

На сьогодні міграційні процеси охоплюють практично всі держави, здійснюючи всебічний вплив на економічний і політичний стан, культурне життя, демографічні процеси тощо [1]. Міграційні потоки впливають на структуру та систему державних і світових суспільних стосунків [2, с. 125], зумовлюючи збільшення як кількості спільних для держав проблем, так і кількості та типів суб'єктів, що інтегруються [3, с. 101-114]. У міру збільшення масштабів міграції робочої сили зростають надходження від працюючих за кордоном (або приватні трансферти), що формують окрему складову міжнародного ринку капіталу – міграційний капітал, який використовується для підвищення рівня життя сімей мігрантів, економічного і соціального розвитку місцевих територій та країн загалом [4, с. 42].

Для більшості країн-донорів робочої сили міжнародна трудова міграція має подвійний економічний ефект: 1) вирішення проблем зайнятості населення та 2) фінансування сімей мігрантів за допомогою приватних трансфертів, які дедалі більше складають вагому частину ВВП і є постійним джерелом надходжень іноземної валюти, маючи стабілізаційний характер і забезпечуючи кращі умови життєдіяльності домогосподарств. У цьому контексті важливим є дослідження економічної сутності та класифікаційних характеристик грошових переказів у системі міжнародного ринку капіталу.

Приватні трансферти – один із компонентів міграційних потоків, хоча залежність між обома показниками не видається прямолінійною. З одного боку, приватні трансферти позитивно корелюють з обсягами міграції, а з іншого боку, можуть як підсилювати міграцію робочої сили, так і послаблювати стимули для неї. За даними Світового банку за останні п'ять років обсяги грошових переказів майже подвоїлись, тоді як кількість трудових мігрантів збільшилась лише на 10%. Таким чином, обсяги грошових переказів зростають швидше, ніж масштаби самої міграції [5, с.72].

Загалом потоки трансфертів пов'язані не лише з трудовими мігрантами, а й з іншими верствами населення, які з тих чи інших причин перебувають за кордоном. Б.Робертс, аналізуючи грошові потоки у Вірменію, називає переказами всі кошти, що надходять у країну, – від тимчасових чи постійних трудових мігрантів, від представників «нової» чи «старої» вірменських діаспор [6, с. 3]. Н. Соренсен додає, що до грошових переказів належать кошти відправлені також біженцями, нелегальними мігрантами, непрацюючими мігрантами тощо [7, с. 6].

Міграція може бути наслідком реагування на доходи оточуючих. Як стверджує О. Старк [8, с. 173–178], порівняння доходу з доходами свого оточення – друзів, колег, сусідів, своєї соціальної групи – може породжувати психологічні витрати або вигоди, почуття задоволення або, навпаки, невдоволення.

Д. Борхас [9, с. 306-316] для врахування доцільності міграції використовує таку аналітичну конструкцію:

$$V_p = \sum_{n=1}^N \frac{E_2 - E_1}{(1+i)^n} - \sum_{n=1}^N \frac{C}{(1+i)^n} - Z \quad (1.1)$$

де: V_p – оцінка чистих прибутків, E_j – дохід на новому місці роботи в n -ому році, E_1 – дохід на теперішньому місці роботи в n -ому році, N – час, який потрібний для очікування нової роботи; i – процентна ставка, n – рік, в якому прибутки і втрати будуть збільшуватись, C – прями і непрямі грошові витрати, які викликані переїздом в n -ому році, Z – чисті психологічні втрати від переїзду (психологічні втрати за мінусом психологічних вигод).

Якщо $V_p > 0$, тобто очікується збільшення зароблених доходів з врахуванням матеріальних і психологічних втрат, відбувається вибір на користь міграції. Якщо $V_p < 0$, то працівник віддає перевагу першому місцю роботи у своїй країні. Міграційні потоки залежать від регіональних відмінностей та навичок працівників, а також майнового розшарування, що підтверджується емпірично. Відповідну тональність зберегли вітчизняні вчені, зокрема А. Хомра [10, с. 7].

Грошові перекази збільшують заощадження населення і таким чином сприяють активізації економічного розвитку. Завдяки потокам грошових переказів окремі країни можуть

компенсувати додатковий попит на іноземну валюту. Важливо, що приватні трансферти здатні збільшити ВВП у державах-одержувачах грошових трансфертів передусім за рахунок депресивних регіонів, де, як правило, зосереджені родини мігрантів.

Література:

1. Закон України «Про громадянство України» від від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – N 13. – с.65.
2. Беликова Н.В. Государственное регулирование развития социальной инфраструктуры в ее регионах / Н.В. Беликова, В.В. Соляр // Бизнес Информ. – 2010. – №6. – С. 3-8.
3. Katz E. Labor Migration and Risk Aversion in Less Developed Countries/ E. Katz, O. Stark // Journal of Labor Economics. – 1986. – Vol. 4. Is. 1. – P. 134-149.
4. Економічний цикл по-українськи: криза як причина піднесення. – [Текст] // Фондовий ринок. – 2009. – № 11. – С.2-6.
5. Fajnzylber, P. The Development Impact of Remittances in Latin America/ P. Fajnzylber, and J.H. Lopez, // Remittances and Development:Lessons from Latin America[Текст] / Edited by P. Fajnzylber and J.H. Lopez. – Washington: The World Bank, 2008. – P. 1-18.
6. Roberts B. W. (2004) «Remittances in Armenia [Електронний ресурс] / B. W. Roberts and K. Banaian // : Size, Impacts, and Measures to Enhance Their Contribution to Development», USAID/Armenia.– Режим доступу: <http://www.aea.am/files/papers/w1111.pdf>
7. Nyberg Sorensen N. The development dimension of migrant remittances. –P.4
8. Kireyev A. The Macroeconomics of Remittances: The Case of Tajikistan / A. Kireyev // Washington: International Monetary Fund. – 2006. – № 06/2. – 24 p.
9. Романюк М.Д. Міграції населення України за умов перехідної економіки: Методологія і практика регулювання. – Львів: Світ, 1999. – 292 с.
10. Сороневич М. Зустріч як перший крок до порозуміння / М. Сороневич // «Нові італійці», – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kuzhel.com/index.php?>

Єрмілова К.В.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів

Донецького національного університету економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

м. Донецьк, Україна

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В економічному житті кожної країни інвестиції є домінуючим чинником соціально-економічного розвитку. Залучення фінансових ресурсів є дуже важливим для забезпечення стійкого розвитку економіки будь-якої країни, проте, для України це питання є особливо актуальним через труднощі забезпечення стабільного економічного розвитку в умовах відсутності достатніх власних фінансових ресурсів. У такій ситуації велике значення мають іноземні інвестиції як додаткове неінфляційне джерело фінансування. Зважаючи на глобалізацію національних економік та значне полегшення руху інвестиційних потоків між країнами, велика кількість країн отримує користь від надходження інвестицій, які приносять не тільки капітал, але й сучасні технології та ноу-хау. Проте, сьогодні залучення іноземних інвестицій в економіку України ускладнюється тим, що проблему інвестування господарських комплексів доводиться вирішувати в умовах подолання наслідків кризових явищ політичного, соціального та економічного характеру.

Слід зазначити, що, по-перше, Україна зазнала чи не найбільших втрат у кризовий період (падіння ВВП у 2009 році склало 15% порівняно з попереднім роком), по-друге – посткризовий період засвідчує, що сьогодні, по суті, відтворюється стара структура економіки (базована на дешевій робочій силі та експорті низькопродуктивних виробів окремих галузей, насамперед, металургії). Разом з цим, звичайно, відтворюються і докризові ризики, які «збагачуються» новими ризиками, сформованими в Україні в останні роки.

За кризового тиску на економіку та за відсутності стійких внутрішніх фінансових джерел, Україна вдавалася до суттєвого посилення боргового тягаря. Так, за 2009-2010 роки консолідований державний борг України зріс з 15,5% ВВП (станом на кінець 2008 року) до 39,8% ВВП (на кінець 2010 року) при тому, що глибина економічного падіння була серед найвищих показників у Європі. Тобто Україна, замість пошуку внутрішніх економічних джерел, пов'язаних із стимулюванням розвитку підприємництва, надавала перевагу борговим коштам, не маючи виваженої політики їх найбільш ефективного використання. Стрімка боргова експансія має ще один негативний вияв – інтерес іноземних інвесторів до боргових інструментів України виявляється значно вищим, ніж до інвестування в економіку – приріст державного боргу, наприклад, в 2009-2010рр. приблизно на 20% перевищував приплив прямих іноземних інвестицій (рис. 1).

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

ЕКОНОМІКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали XXIV міжнародної
науково-практичної конференції
(Львів, 5-6 квітня 2013 року)

ЧАСТИНА I

ЭКОНОМИКА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРОВЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ

Материалы XXIV международной
научно-практической конференции
(Львов, 5-6 апреля 2013 года)

ЧАСТЬ I

С. Косовский, автор
С. Косовский, редактор

1911
1912
1913

Второй выпуск
1911
1912
1913

С. Косовский, автор
С. Косовский, редактор

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

1911
1912
1913

... (faint text) ...

СЕРБИЈА И БАНКОВСКИ СЪСТАВ

... (faint text) ...

СТАТИЈА МЕЖДУНАРОДНА ЕКОНОМИКА

... (faint text) ...

... (faint text) ...

**ОТНЕСИ МЕЖДУ СЪСТАВ И ИНОВАТИВНО
И ИНВЕСТИЦИОННО ДЕЙНОСТ**

... (faint text) ...

СЕРБИЈА И ЕКОНОМИКА ПРЕДПРИЕМАТВА

... (faint text) ...